

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Hirdetvénytársaság
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztői felelős:
GYZ. DR. KISS PÁL.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HÉLYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hónap 1 K 30
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy hónap 2 K

A rendőrség és a piac.

A piaci árak tarthatatlannak. Hogy egyébre ne hivatkozzunk, itt van a burgonya, mellyel megdöbbentő uzsura folyik. A kormányrendelet megmaximálja a burgonyát és átszörös áron örülünk, ha kaphatjuk, egy kiló csenvész apró nyári körte ára négy korona, sőt ennél is több és minden főzelék és gyümölcs, a minden napi legszükségesebb élelmiszerek ára hihetetlenül drága. Nem kell azt itt most fejtegetni, hogy mit jelent a városi közönségére a piac és mit jelent az, ha a piaci uzsorának kiszolgáltatnak bennünket.

A főzelék, a burgonya fontossága az élelmezésben épen most a legjelentősebb, amikor a gazdasági esztendő alkenyén vagyunk és a kenyérelállítás a legnagyobb nehézségbe átközik. És az eladók lelketlen uzsuraszkodása most igyekszik kihasználni a neki kedvező konjunkturát, amikor tudja, hogy a gyemerért minden áldozatot meg kell hozni. Elősegíti a lelketlen visszaélést a helyzettől egyes tehetősebbek pénzpecsétlása is, amely nem tart drágának semmit, csak hogy összevásáralessen mindent és ezzel egyenesen felbiztatja az eladókat, hogy végletekig emeljék az árakat.

A piac ma az alapja el-látásunknak, táplálkozásunknak, a megélhetésnek. A piac táplálja életerőnket, a viharos küzdelmekhez szükséges el-lentámasuakat.

Igen nagy érdekek sorognak kockán, ha a piac visszatud élni azzal a kényszerhejzettel, hogy a közönség rávan utalva.

Nálunk az a körülmény enyhíti a helyzetet, hogy a város maga is termel és árult mérsékelt áron adja el. Ez azonban — sajnos — nem képes minden [szükségletet kielégíteni és a közönség túlnyomó része otacra van utalva. A piac pedig ma visszaél a helyzettel.

Horribilis haszonra indulzik a termelő, a vásárló, a viszonteladó, mindenki keres uzsuraszámot, a közönséget pedig kifetizték, ha enni akar.

A rendőrség erélyének kell kevesetkezni ezekben a piaci manipulációkba, amelyeknek a közönség kifosztása a célja. Energikusan kell hozzájárítani és széjjelugrasztani azt a létszámot, mely a piacot hatalmába kerítette és megdöbbentő szemérmelenséggel ázi garázdálkodását. Drága minden az igaz, de a mostani drágaságot semmi sem indokolja.

Sikeres harcok Zborov területén Vezérkarunk legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.)

BUDAPEST, július 21.

Keleti hadszíntér:

A szövetségesek tegnap reggel engedve a nyugati hatalmak és amerika által az orosz nép akaratára ellenére kikényszerített ellenséges offenzíva kihívásának Kelet-Galiciában ellentámadásba mentek át a német és osztrák-magyar osztagok, reggel 5 óra 30 perckor Zborov területén és a Szeret között hatalmas erővel munkához láttak a dél-keleti órákban és a cs. és kir. osztagok által kísért német gyalogsági rohamtámadása következtét, a diadalmas századok három erősen kiépített vonalon keresztül hatoltak az oroszok számos halottat és súlyos sebesültet hagyva a harcmezőn hátra hátráltak tegnap estig, 1000 foglyot jelentettek.

A galíciai arcvonalon más szakaszain kisebb, a szövetségesek fegyvereinek sikerétől járó harci ereitek egész sorzata zajlott le. Neveanál Kalasztól délre orosz támadásokat a védők ágyutűze folytatta el. A Kárpátekban az ellenség ágyutűze helyenkint meghaladta a szokásos mértéket.

Utazó hadszíntér:

Az Isztró mellett mindkét részről fokozott tázersegi tevékenység.

Délkeleti hadszíntér:

Semmi lényeges esemény nem történt.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.
(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban
kaphatók Fallagi-cégnél

Az új főispán fogadtatása

A függetlenségi párt örökösületei

Makó város függetlenségi párja nagyban készülődik Justh János dr. főispán méltó fogadtatására. Vasárnap délután mint híreink között olvasható népes gyűlést tart a párt, melyen a fogadtatás minden részletét megbeszélik.

A függetlenségi párt a legnagyobb fénytel a pompával készül fogadni az új főispánt. Az ünnepség már a vasúti állomáson kezdődik, hol nagy szabású fogadás lesz. Ott lesz a vasútnál minden igaz független érzelme ember.

Justh János dr. bevonulása Makóra valószínű diadalmenet lesz. A házak feltekinnek lebegzően. De annál nagyobb lesz a lelkek ünnepe, azoké a lelkeké, kik oly régóta várják a függetlenségi élvek ily szép diadalát.

Tisza Pista levelei - Makón és Csanádmelegében.

Mungókák szervezkednek.

A munkapárt vezetésége tudvalevőleg elhatározta, hogy vidéki híveit szervezkedésre és agitációkra szólítja fel a demokratikus választójog kormányával szemben. A szervezkedés munkáját maga gróf Tisza István irányítja. A miniszterelnök bizalmas leveleket intézett a munkapárt vezetőkhez és a történelmi középvezetőknek „választójogellenes” tagjaihoz s felhívja őket a szervezkedésre. A litográfált levélben, amely „kedves barátom” megszólítással kezdődik s a melyet kaptak ejanok is, kiknek Tisza Istvánnal soha semmiféle érintkezés nem volt, a munkapárt vezére azt fejtegeti, hogy a demokratikus választójog nemcsak a magyar középvezetőknek veszedelme, de magával hozván a radikalizmus árját, egyszerűsággal megkondul a lélekharang az egész magyar nemzeti állam felett.

Össze kell tehát állítani a középvezetőknek, mert ha most nem akadályozza meg ezt az áramlatot, akkor örökre el-

veszti uralkodó pozícióját. A leveleket gróf Tisza István maga írta alá.

E levéláradat nyomán megindult a munkapárt szervezkedése a vármegyékben. Mindenféle bizalmas szervezkedő gyűléseket tartanak, s a volt főispánok csak helyen maguk gyűjlik a tagokat a munkapártban.

Persze Csanádmeleg és Makó sem kivétel s bizony ideo is eljutottak Tisza Pista levelei s itt is össze-össze bujnak a levélzett mungók, szervezkedésről, összetartásról beszélnek, sőt arról is, hogy Markovics Manó dr. volt főispán is itt marad lakni Makón, hogy összetartsa a munkapárti társaságot.

Nes! előtt a szervezkedéstől nem ijednek meg. Ezzel a szervezkedéssel szemben áll makói független érzelme népének kipróbált serege, melynek erején magdóli a munkapárt szervezkedése.

Azokivél erős a reményünk, hogy az új főispán Justh János jelenléte lehetetlenné fogja tenni azokat a terekvéseket, amelyek még a munkapárt bukása után is képesek arra, hogy hivatalukat, összeköttetéseiket arra használják fel, hogy a népjegyek érvényesülése ellen harcoljanak. Félre kell állítani ezeket a reakciós alakokat a népjegyek diadalmas útjából. Lehetetlenné kell tenni mindazokat akik itt nálunk arra vállalkoznak, hogy a munkapárt sötét uralmát fel támasszák.

Hogy leszünk az idejé kenyérrel?

Vásárolja meg a város lakosság szükségletét

Alábbi sorokban ismerteljük azokat az irányleveleket, amelyek szerint jövő évi kenyérünket biztosíthatjuk:

Merőssy Béla földművelési miniszterrel újabb értekezlet volt a termérendeletről kiadandó pótrendelet és végrehajtás tárgyában. A tegnapi tanácskozás elő azok a rendeletek kerültek, amelyeket a kormány a legközelebbi napokban nyilvánosságra fog hozni. A tanácskozás teljes meggyőzőséggel végződött és a fogyasztóköntség szempontjából kedvezően eldöntött meg a gabonával, illetőleg a liszttel való ellátás kérdéséről.

Ismeretes, hogy a július elején kibocsátott termérendelelet kimondta, hogy azok akiknek nem elég, vagy semmi gabonája sem termelt, jogentiva vannak egész évi házi szükségletüket lakóhelyükön el beszerezni, ha pedig lakó-

helyükön azt beszerezni lehetetlen, egy a járásban, illetőleg a termérendeletről területén. A rendelet azonban kitétele, hogy az az ellátás, illetve a vásárlás csak az átvett bizottságok útján történhessen.

Miathogy néhány hétig a legtöbb helyen nem működhetik az átvett bizottság, gondoskodni kell arról, hogy az ellátásnak miként vásárolhatják meg egy évre szükséges gabonájukat.

Ezre vonatkozásban az a megállapítás történt és az lesz a kiadandó rendelet legfontosabb intézkedése, hogy a lakosság, akik miniszternek ellátva egész évre gabonával, a megállapított fejkvótá arányának megfelelő egész évi mennyiség beszerzésére vásárlási igazolványt kapnak amelynek alapján a község által kijelölt termelőktől, esetleg másutt megvásárolhatják egy évi gabonájuk szükségletét.

A szükséglet megállapításánál irányadó marad a régi kvóta megállapítás, amely szerint a mezőgazdasági férfiapőség fejenként és havonként és havonként 15 kiló gramm, a mezőgazdasági foglalkozásokhoz tartozó nők és gyermekek fejenként és havonként 12, a városi lakosság pedig minden megkülönböztetés nélkül fejenként és havonként 7 kilogrammot vásárolhat. Kivételt tesznek a nehezebb munkát teljesítő ipari munkásoknak, akik még külön pótlékban foghatnak részesülni. Ennek a mértékét és a kiutalás módját az Országos Készletmérés Hivatal külön rendeletben fogja megállapítani.

Makó városára nézve, már egy ideig kifejtettük, hogy a leghevesebb volna, ha a város előre megvásárolt mindenek esniadók bucsóját, akik nem képesek erre. Így biztosítandó egyrészt, hogy Makón mindenki jézus kenyérrel éljen. Mindenki egyenlő nagyságú adagokban részesüljön. Megszűnjen a lisztbeszélgetés előtti ácsorgás. Nagymennyiségű kerpához jutva a lakosság. Mindezek igen kívánatosak teszik, hogy a város jelenlegi polgármester helyettese Pórévics György dr. kinek szociális érzékét ismerjük, beavatás s sürgetően foglalkozzon a dologgal s vedig úgy, hogy Makón a jövőben senkinek sem legyen gondja a kenyér miatt.

Megszűntetik az orosz hadműveleteket.

Milanói lapok jelentik Pétervárról! Az ideiglenes kormány a pályaudvarokat a harmadik távezéreddel megszállotta. Minden előkészület megtett arra, hogy a kormányhó csapatokat Pétervárról elszállítsák.

Kievvél minden oroszok feltes megzakadt. Napok óta Kievvél és környékén nagy katonai zavargások vannak.

A fővárosban a helyzet igen válságos. A maximalisták és a kormánycsapatok közti az ellentét évről-évrára növekszik. Megegyezés lehetetlen közöttük, a legközelebbi napoktól függ, hogy a kormány győz-e, vagy pedig a maximalisták erősen anarchiztikus áramlata. Mindenesetre megayugtató a békepropaganda híveinek működése, amely a legutóbbi offenzíva nagy veszteségei miatt erő hitással van a népre.

Politikai körökben sürgetően szükségesnek tartják, hogy a kormány Moszkvába helyezze át székhelyét.

Az angol ellenes propaganda folytatva a tömegek már nagyon elkészeredettek. A kormány proklamációkat fog kibocsátani, amelyekkel átmenetileg megszünteti a jelenlegi hadműveleteket.

A megvert orosz hadsereg áldozata.

Az ellenséges kételőkak pánikszertű menekülése. — 3000 fogoly, 10 ágyú zsákmány. — Hogy történt a támadás?

Az oroszok a Dnyeszter és a Kárpátok között provokált támadást csapataink ellentámadással visszaverték, amely teljesen sikerült.

Az oroszok magyar társaság által támogatott hat évi társasági előkészítés után rohamcsapatok tíz éreker megrohanták a Szereth és a Strypa között az oroszok állás rendszerét és azt keresztülszabták.

A 408 méternél magasabb Zlota Hóra a mai délelőtti 9 óra 30 percek kezdetében volt.

A felbomlott orosz kételőkak pánikszertűn menekültek.

Az oroszok veszteségei nagyok! Néhány órával a támadás után 3000 foglyot és 10 ágyút szállítottunk.

A Strypa mindkét oldalán és Zalesónál ellentámadásokat súlyos veszteséggel visszavertük.

Balsárányuk a Szereth mentén jobbsárányuk a Szereth társasági vasúti vonal mindkét oldalán nyoma múlt előre.

Állítottuk a Zaleson Palejev vonalát és az orosz frontot mintegy 15 kilométernyi mélyen elváltuk.

Számos helyen betörtünk az ellenséges állásokba. Mindentütt számos fogollyal tértünk vissza.

NAPI HIREK

— A makói határ termése. A legújabbán kiadott miniszteri rendeletek értelmében igen szigorúan ügyelnek arra, hogy a makói határ egész termése a közfogyasztás céljaira biztosítsák. Makó városa négy cséplőbiztost nevezett ki, kik négy irányban járják be a makói határt, ellenőrizve a cséplések eredményeit. A cséplőbiztosok, Miskó István, Baroti Endre, Orfal Elemér és Vámosi Nagy Lajos tanítók, akik számonkérlik a cséplőbiztosok és cséplőtulajdonosok terméseinek ményeit. Az eltérésekre igen szigorú büntetés vár. A legkisebb büntetés 2000 korona. Ezért jó lesz, ha a valének megfelelő adatokat szolgáltatnak mindenki a határbiztosoknak.

— Meghívó. A függőleányi és 48-as párt által kiküldött rendező bizottság tagjait folyó 22-én (vasárnap) d. u. 4 órára az ipartestület helyiségében tartandó értekezletre. Ömeltéséga Jász János főispán ar Makóra érkezte alkalmával való fogadtatásának meghatározása ügyében tisztelettel meghívom. Mágeri Sámuel elnök.

— Felhívás a cséplőgéptulajdonosokhoz. Makó város polgármesteri hivatala felhívja minden cséplőgép tulajdonosokat akik a cséplési kézikönyvet még át nem vették, hogy vasárnap d. u. 8 óra kor a kistelepi utcában ekvivalenl jelenjenek meg azok átvétele a a lapok kitöltésének kiértékelés végett.

— A népszámlálók napidíját mai ülésében átványozta a város tanácsa s azokat a jövő hét folyamán kifizeti a város pénztára.

— Gyümölcseladás. A város tulajdonát levő Baló ligetben termett nyári gyümölcs (alma, körte) a folyó hó 28-án hétfőn délután 5 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen eladatik, mely árverésre az érdeklődők hozzá hivatnak meg, hogy az illető levő a vételárát azonnal lefizetni köteles.

— Gyanús marás. Siket István 10 éves fiút a belső járandói tanyák között egy macska megmaria. A fiúcskát minthogy a macska veszett gyanús volt, felajánlották a Pasteur intézetbe.

— Fehérruhás lányok, kik a főispán fogadtatásánál fröcsöt akarnak venni, ebből szándékukat jelentették be szerkesztőségünkben.

— A fátum című nagyszertű dráma körül ma vasárnap az Uránia színházban. Ne mulassza el senki ezt a kitűnő darabot megvárni

— A Nyugat, Ignatus, Ady Endre és Babits Mihály szerkesztése alatt megjelenő folyóirat június 16-i száma a következő tartalommal jelent meg: Tartalom: Szomorú Dersó: A Szapfo évdézése. Elek Artur: Nevelőapám. Novella. Méric Zsigmond: A féltanya. (Regény VI.) Lányi Sarolta: Harag — Ki talál meg? (Versek). Közéleti Dersó: Baudelaire és Verhaeren. Furdányi Elek: Egged meg, hogy viszeszedjek. (Vers.) Réti Ödön: Klári. (Novella.) Ady Endre: A szenvedésnél többet. (Vers.) Gellért Oszkár: Mit szerez testvér. — Csillagszénés. (Versek.) A politika mögöl: Gellért Oszkár: Theobald von Bethmann Hollweg.

— Fenyő Miksa: A monarchia háborús céljai. Figyelő: Ignatus: Liebkecsát és Adler. Bálint Aladár: Szilgyi Géza: Ördög nyája. Bálint Aladár: Régi mesterek rajzai. Beküldött könyvek jegyzéke. Fémunkatársak: Ambrus Zoltán, Elek Artur, Fenyő Miksa, Gellért Oszkár Halász Imre, Kaffka Margit, Laczkó Géza, Méric Zsigmond, Osvát Ernő, Schöfflin Aladár. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Vilmos Cafszár ut 51 szám Budapest. Előfizetési ára: Egy évre 28 K., félévre 14 K., egyes szám ára 1 K 80 fillér. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

— Ertesítés. Salva tudomására hozzuk, a tiszelt községnek hogy a fátum három gyűjtemény között, a mai vasárnap délután 1 órától hétfő reggel fél 8 óráig P O O R ENDRE segítségével a gyűjteményeket. Dátumát azonban mind a három gyűjtemény.

Eladó szőlőföld.

Szőlőterület 100 kadrát gyümölcsös föld Szalárdi József szomszédságában ELADÓ. Értekezni lehet

Ozv. Vári József nével Vasárhegyi utca 16 szám s. 11

Eladó ház.

Szent János tér 26 szám alatti ház, kettős lakással, istállal, loval stb. eladó. Gazdálkodóknak igen alkalmas. — Értekezni ugyanott. —

Eladó ház.

Meske-utca 38. szám alatti ház szabadkézből örökáron eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal. Arany János-utca 21. szám alatt.

Kiadó föld.

Bogárzében Nacs György szemszedságában 70 hold tanyaföld hagyma alá 2 évre hasznosra kiadó esetleg eladó. Értekezni lehet: BARTÁL ISTVANNAL a helyszínen 868. szám alatt.

Eladó egy jó korbán levő HAMBÁR

Megtekinthető a tulajdonosnál, Arany János-utca 27. sz.

Egy 4 éves ló

eladó. Török Mihálynénál, Almási-utca 19. szám alatt.

Kiadó föld.

Apátfalvai dűlőben püspökfölddel meggyal 4 katasztrális hold igen jó minőségű föld hagyma alá kiadó. Értekezni lehet: öz. Erdel Sándornénál, Szegedi utca 54. szám.

3 vagy 4 szobából és mellékhelyiségekből álló s augusztus vagy november 1-ére elfoglalható LAKÁST

keres bérbe. Ajánlatok alulírott címre kéretnek. Mandula Gyula, Appaffy-utca 11. szám alatt.

özv. Zombori Rónay Aladárné közlirre teszi, hogy a kizombori határban levő földjé t hagyma és fokhagyma alá kiadja. Körülbelül

120 hold tanyai részen

jelntkezhettek az Arad-Cs. Banknál.

Modern higiénikus szobápolás (kozmetika)

Müller Adolfiné Mária, Rádny utca 49

Szappan, májoltás, miltászat, szőnyeg tisztítás, minden bűnt eltávolít, ráncos, öregedő bőrtől arcot tisztít, kelésé hat

Vibrációs svéd aromaszás

Arckímélő a legújabb, a legkényelmesebb típusú végzők Dr. Kalmay: borítai professzor módszerén. A legújabb svéd kromat, padlózt stb. kapható. Aradpénz és szomszédok juttatás bérletben. Díjazt kényelmű kényelmű végzők. Gadohát, masolat. Fogal dőlött: 10 till este 6-ig

Müller Adolfiné ökl. kozmetikus, Rádny utca

Urapia színház

Vasárnap július 22-én

A fátum

Dráma három felvonásban. Főszereplő: Karin Molander.

Vasárnap szentül csak egy előadást tartunk. Előadások kezdete este fél 9 órakor.

Gazdák!

Tűzkár ellen buzdát, árpát, zabot és mindenféle takarékony birtokot a legelőnyös módon és legolcsóbban a Hazai Biztosító Társaságnál köthetők meg. Állománybiztosító — és betörés — lopás és más biztosítások felvételnek. Na pont a kora reggelől késő estig fogadják a biztosító felteket.

Munkácsi Mihály

Kocsák utca 10. szám alatt.

Szt. László Püspök-Fürdő Nagyvárad mellett

Fürdőzőm teljes!

Kénes kővíz források termékezes forrása 42°C, kénes hőforrásait már 300 év óta használják bármilyen gyógyhatással kőbányász, esztétikai, női betegségek és más társadalmi betegségek ellen. 600 holdas tanyaföld hővétel a városban csak itt lehet. — Világvilágban az egész világon és az ország minden részén. Magyarországon nyári nyáron 25°C folyton meleg forrás, ez a forrás, napfürdő, kőbányász. Fürdőszobák: kád, az igazgató: Koczák Alajos, a fürdő birtoka.

Lakatos segéd

azonnali belépésre kerestek

Gulácsi János

gépműhelyben.

